

Holmen skoles plan for trygt og godt skolemiljø

Holmen skoles plan for trygt og godt skolemiljø ble revidert høsten 2024. Hensikten med planen er å ivareta elevenes rett til et trygt og godt skolemiljø, og sikre at alle ansatte på skolen kjenner til sin plikt til å følge med, gripe inn og melde ifra dersom man har mistanke om at en elev ikke har det trygt og godt på skolen.

01.08.2024 trådte ny opplæringslov i kraft. Den nye opplæringsloven innebærer flere utvidelser av rettighetene til elevene. I ny opplæringslov er §9A erstattet av kapittel 12. I tillegg til helse, trivsel og læring, er begrepet *inkludering* tatt inn som noe skolemiljøet skal bidra til å fremme.

1. Skolens visjon/mål for et trygt og godt skolemiljø

Retten til eit trygt og godt skolemiljø (12-2)

Alle elevar har rett til eit trygt og godt skolemiljø som fremjar helse, inkludering, trivsel og læring.

Skolen skal støtte og bidra til elevenes sosiale læring og utvikling gjennom arbeid med fagene og i skolehverdagen for øvrig (LK20 - overordnet del 2.1)

Elevens identitet og selvbilde, meninger og holdninger blir til i samspill med andre. Sosial læring skjer både i undervisningen og i alle andre aktiviteter i skolens regi. Faglig læring kan ikke isoleres fra sosial læring. I det daglige arbeidet spiller derfor elevenes faglige og sosiale læring og utvikling sammen.

Skolen skal utvikle inkluderende fellesskap som fremmer helse, trivsel og læring for alle
(LK20 - overordnet del 3.)

Et raust og støttende læringsmiljø er grunnlaget for en positiv kultur der elevene oppmuntres og stimuleres til faglig og sosial utvikling. Føler elevene seg utrygge, kan det hemme læring. Trygge læringsmiljøer utvikles og opprettholdes av tydelige og omsorgsfulle voksne, i samarbeid med elevene. De ansatte på skolen, foreldre og foresatte og elevene har sammen ansvar for å fremme inkludering, helse, trivsel og læring, og for å forebygge mobbing og krenkelser.

1.1 Skolens visjon/mål for skolemiljøet

Holmen skoles visjon er; *Holmen skole– vi strekker oss lenger*. Visjonen retter seg mot ansatte, elever og foresatte. Ansatte på Holmen skole skal strekke seg for å gjøre det beste for den enkelte elev, for fellesskapet og for hverandre. Alle som jobber på skolen er like viktige, selv om man har ulike roller. For skoleledelsen er det viktig å anerkjenne alle og bidra til en kultur som inkluderer alle ansatte. Når det gjelder elevene, har vi en forventning til alle elever om at de skal strekke seg lenger for å gjøre sitt beste – sosialt og faglig. De skal være gode skolevenner som viser respekt og tar hensyn til hverandre og til omgivelsene. Holmen skole har også en tydelig og uttrykt forventning om at de foresatte skal strekke seg lenger for både eget og andre barns beste. Verdierne *raus, robust og utforskende* er rettesnorer – både for den enkelte og for fellesskapet.

2. Skolens felles forståelse og holdninger

På Holmen skole har elevene og de ansatte en felles forståelse av relevante begreper, som mobbing, krenkelser, utenforskap og nulltoleranse. En felles forståelse for disse begrepene er av betydning for at alle på skolen skal vite hva de skal følge med på, og for at de ansatte skal være i stand til å ta elevenes subjektive opplevelse på alvor. Vi har nulltoleranse for krenkende atferd.

2.1. Krenkende adferd

Krenkende adferd er en felles betegnelse på alle former for negativ adferd som rammer andre mennesker fysisk eller psykisk. Krenkende adferd kan skje ved enkelthandlinger, eller som gjentatte handlinger. Krenkelser kan blant annet innebære mobbing og utenforskap. Krenkelser kan også være negative ytringer om hudfarge, kropp, religion, legning, funksjonshemming osv.

2.2. Skolens felles forståelse av relevante begreper

Ved oppstart av nytt skoleår får alle ansatte felles informasjon om opplæringsloven kapittel 12 og Holmen skoles plan for trygt og godt skolemiljø. Det etableres videre en felles forståelse for hva krenkende atferd er, og vi klargjør hva som ligger i handlingsplikten. Elevene får informasjon om kapittel 12 ved oppstart av skoleåret.

2.3. Elev- og læringssyn som driver skolens praksis

Holmen skole – vi strekker oss lenger

På Holmen skole strekker vi oss langt for at alle elever skal føle seg viktige og inkludert - faglig og sosialt. Vi satser på fellesskapende undervisning hvor klassefellesskapet og trinnet står i sentrum. Dette gjør vi ved at lærere og andre ansatte i skole og AKS planlegger opplæringen med tanke på både det faglige og det sosiale. Opplæringen skal være kontekstnær og elevsentrert med fokus på mestring. I tillegg skal elevenes rett til medvirkning ivaretas.

Én pedagogisk innfallsvinkel for å lykkes med fellesskapende undervisning, er samarbeidslæring. Her samarbeider elevene om å være lyttende og om å utforske og oppdage sammenhenger og mønstre sammen. Dette skaper klassefellesskap og bidrar til at elevene blir mer aktive i sin egen læring. Vi ønsker at alle klassene på Holmen skole jobber etter prinsippene og strukturene for samarbeidslæring.

Som et ledd i å skape rause, robuste og utforskende barn - i tråd med skolens verdier - er skolen i gang med skolering av ansatte i metodikken til organisasjonen Trygg av natur. Metodikken er en spesifikk mestrings- og veiledningsmetodikk. Handlinger og valg baseres ikke på regler, men på en vurdering av ulike hensyn. Hensyn til fellesskapet, hensyn til naturen og omgivelsene, og hensyn til oss selv. Å finne og følge egne grenser er en forutsetning for å bli en trygg og robust aktør i eget liv, og for å leve godt sammen med andre. Vi har gode erfaringer med metodikken i både skole og AKS. Vi ser at elevene blir mer aktive, selvstendige og at de opplever økt mestring og medvirkning. I tillegg ser vi at klassefellesskap og læringsmiljø bedres i de klassene som har fått delta på opplegget.

En av skolens verdier er å være utforskende. Vi tror at nysgjerrige barn lærer litt mer. Holmen skole har derfor sin egen nysgjerrigperperiode. Perioden er lagt opp for at alle elevene kan medvirke og gå i dybden på en selvvalgt problemstilling. Elevene jobber utforskende og kritisk for å finne svar på det de lurer på. AKS følger opp perioden med sin egen forskerklubb og andre tematiske aktiviteter. Perioden preges også av ukentlige fellessamlinger for å bygge samhold på tvers av trinn.

2.4 Skolen bygger denne planen på et fellesskapsorientert mobbesyn

Fellesskapsorientert mobbesyn:

«Mobbing av barn og unge er handlinger fra voksne og/eller barn og unge som hindrer opplevelsen av å høre til, å være en betydningsfull deltaker i fellesskapet og muligheten til medvirkning.»

(Helgeland & Lund 2020)

2.5 Grunnleggende faktorer for et trygt og godt skolemiljø

Analyse og arbeidsmodell, *Trygt og godt skolemiljø* 2021

De fem grunnleggende faktorene for et godt og trygt skolemiljø handler om omsorgsfull kontroll, relasjoner, skole-hjem samarbeid, læreplanforståelse og elevenes læring, vennskap og inkludering. Under vil vi si litt om hvordan Holmen skole ivaretar disse faktorene.

2.5.1 Omsorgsfull kontroll

På Holmen skal vi ha autoritative voksne som stiller krav og forventninger til elevene, er tydelige, men samtidig varme og omsorgsfulle. Både i skole og AKS skal det alltid være de voksne som har ansvaret. Omsorgsfull kontroll handler om å ha gode rutiner for inspeksjon og tilsyn med elever, tydelige skoleregler – hvor elevene har fått medvirke, et felles elevsyn, rutiner for håndtering av elever som har en atferd som kan utfordre, inkludert jevnlig kursing og oppfølging av personalet i håndtering av vold og trussel-hendelser. Ansatte har i tillegg tilbud om veiledning ved hjelp av film i relasjonell klasseledelse (Marte meo).

2.5.2 Relasjoner

Skolen er en arena for sosialt samspill, både mellom elever og ansatte og elevene imellom. Det er alltid den voksne som har ansvaret for kvaliteten på relasjonen i møte med elever. I dette ligger ansvaret for å både legge til rette for, utvikle og opprettholde en god relasjon til alle elever. En god relasjon kjennetegnes av omsorg, respekt, anerkjennelse og forventninger til elevene, og at elevene opplever tillit, trygghet og engasjement fra den ansatte.

Skolens satsing på fellesskapende undervisning og samarbeidslæring, skal bidra til gode relasjoner, samarbeid og samspill mellom elevene. Undervisningen legger opp til mye samarbeid og samhandling. Samarbeidslæring handler også om å skape et fellesskap i klassen og på skolen. Vi ønsker at hvert trinn skal ha felles praksis og at elevene får gode anledninger til å bli kjent, være og lære med og av hverandre på tvers av trinn. Prinsippene bak samarbeidslæring handler om å bygge en VI-kultur i klassen og mellom elevene. Elevene er delt inn i ulike lag som skal løse

faglige og sosiale oppgaver sammen. De blir gjensidig avhengige av hverandre i skolehverdagen og alle er like viktige for at laget skal fungere. Dette er med på å fremme inkludering og tilhørighet.

Holmen skole tar også utgangspunkt i metodikken Trygg av natur, hvor fokuset er på å ta hensyn. Hensyn til naturen, til hverandre og til seg selv.

Å ha venner, og tilhøre et fellesskap, er viktig for elevenes sosiale og faglige utvikling. Vennskap er en beskyttelse mot krenkelser, og skaper trygghet for eleven. Derfor er relasjoner mellom elever viktig. På Holmen er vi opptatt av at alle skal være gode skolevenner. Vi har utarbeidet tipsplakater og forventninger til hva dette innebærer. Viktigst er det at alle elever skal vise respekt for hverandre. Skolevenner er man uavhengig av vennskap. Vi sammenligner det med slik vi voksne er kollegaer.

I 1. og 2. klasse starter skoledagen med lek på tvers av trinnene. Første klasse deles inn i fargegrupper som blandes med jevne mellomrom slik at vi blir kjent med alle elevene og de med hverandre. Våren i første klasse setter vi sammen nye klasser som skal vare ut barneskolen. Vi mener dette gir oss et godt grunnlag for å lage solide klasser hvor vi kan ivareta og utvikle trygge og gode relasjoner over tid.

Holmen skole har et årshjul for fellesskapsarrangementer, og hele skolen arbeider med de samme tverrfaglige temaene - samtidig. Elevsamlinger, hvor hele eller halve skolen samles, er viktig for å skape gode relasjoner på tvers av ansatte, elever, trinn og avdelinger. Elevene på PLUSS deltar alltid på elevsamlinger og på felles aktiviteter der det er naturlig.

2.5.3 Hjem-skole samarbeid

De foresatte er, sammen med elevene, skolens viktigste samarbeidspartnere. Det er skolens ansvar å etablere et godt foreldresamarbeid både når det gjelder elevenes faglige utvikling og det psykososiale miljøet. Når foresatte og skole samarbeider om felles mål, øker effekten av tiltakene og sannsynligheten for å lykkes. Samarbeidet skole-hjem skjer gjennom flere kanaler, avhengig av bakgrunn for kontakt.

Bakgrunn for kontakt	1. linje	2. linje	3. linje
Enkeltelever	Kontaktlærer	Avdelingsleder	Rektor
Grupper av elever, klasse	Kontaktlærer og klassekontakt	Avdelingsleder	Rektor
Skoleomfattende	FAU representant/FAU	Rektor	

Skolen må oppmuntre de foresatte til å involvere seg i skolens arbeid. Dette gjøres i foreldremøter på skole- og klassenivå, og i dialogen mellom kontaktlærer og den enkelte foreldregruppe. Foreldremøtene blir av betydning for å gi foresatte den innsikt de trenger for å støtte opp om sitt eget barn, andres barn og samarbeide med skolen om felles mål.

De foresatte har foruten foreldremøtene følgende fora der elevenes psykososiale miljø er tema:

- Utviklingssamtaler (2 ganger i året)
- Skolemiljøutvalg, SMU (4-5 ganger i året)
- Driftstyret (5 ganger i året)
- Foreldrenes arbeidsutvalg, FAU (10 ganger i året). Skolen er representert ved rektor/ass. rektor i FAU.

I tillegg er det utarbeidet et årshjul med forventinger til skolevennegruppene. Dette presenteres på møte for klassekontakter som avholdes hver høst, og inneholder arrangementer for elever og foresatte gjennom året. I tillegg er det forventning om at foresatte og elever følger opp og møter på vennegruppetreff fem ganger per år. Elevene deles inn i vennegrupper på fem elever og en gang hvert år skal man invitere vennegruppen hjem eller med på en aktivitet. Dette for å bygge relasjoner på tvers av allerede etablerte vennskap. Mot slutten av vennegruppetreffet, inviteres foresatte på kaffe slik at de også blir bedre kjent.

Skole låner ut lokaler gratis til arrangementer for hele klasser og trinn, som f.eks. halloween eller skoledisco.

2.5.4 Læreplanforståelse og elevenes læring

Mye av den sosiale læringen foregår gjennom samhandling om faglig innhold og i læringsaktiviteter. Samarbeidslæring er en metode som benyttes for både faglig og sosial læring. Det samme gjelder vårt overgripende fokus på fellesskapende undervisning.

2.5.5 Vennskap og inkludering

En viktig del av det forebyggende arbeidet handler om å skape en positiv skolekultur med fokus på samhold, fellesskap og samarbeid. Dette gjøres både gjennom skolens satsning på samarbeidslæring, gjennom tydelige forventninger til elevenes adferd, ved tiltak i friminutt (organiserte inne friminutt på trinn, lekevenner, trivselsvakter, lånebod) og gjennom fellesskapende arrangementer. Hovedmålet for felles arrangementer er å skape positive felles opplevelser som styrker elevenes samhold. Det gir også en mulighet for å skape relasjoner på tvers av klasser og trinn.

Skolens felles arrangementer er per i dag:

- Samlinger ved oppstart og avslutning av ny temaperiode
- Litteraturuke
- Mangfolduke
- BlimE-dansen
- Skoleløp til inntekt for veldedig formål
- Markeringer av høytider/merkedager
- Sommerdans
- Aktivitetsdager
- Turneringer

3. Medvirkning

3.1. Elevenes medvirkning

Elevene selv er sentrale i arbeidet med å skape et godt læringsmiljø. Elevene har jf. Barnekonvensjonen også rett til medvirkning og medbestemmelse. Elevenes rett til medvirkning er lovfestet i ny opplæringslov av 01.08.2024. I § 10-2 står det skrevet at elevene har rett til å medvirke i alt som gjelder dem selv, og at de har rett til å ytre meningene sine fritt. Det står også at elevene skal bli hørt og at meningene deres skal legges vekt på etter alder og modning. Dette må ses i sammenheng med reglene i Grunnloven §§ 100 og 104 og barnekonvensjonen artikkel 12.

Elevrådet

På Holmen skole har elevrådet en sentral plass for å skape et godt elevmiljø. Elever fra 2.-7. trinn er representert i elevrådet. Elevrådsstyret består av elever fra 7. trinn. Elevrådet har månedlige møter og tar opp saker fra klassene. Elevrådsstyret har egne møter med rektor. Elevrådet er med å arrangere blant annet dogeballturnering, markering av høytider og merkedager. Elevrådet er aktivt med i skolemiljøutvalget (SMU). Elevrådet ledes av sosiallærer.

Fadderordning

Elever på 5. trinn er faddere for elever som starter i 1. klasse. Det settes av tid til at de skal bli kjent med hverandre gjennom ulike aktiviteter.

Skolemiljøutvalget (SMU)

Elevene er representert i SMU. SMU er et lovpålagt organ som skal ha fokus på det overordnede psykososiale arbeidet på skolen og se på hvordan skolens elever har det. Det gjennomføres 4 møter i SMU i løpet av et skoleår. SMU består i tillegg til elevrepresentantene av representanter som er oppnevnt av bydelsutvalget, foresatte (FAU), sosiallærer og rektor/assisterende rektor. Elevenes stemme er sentral i dette fora. Flere av sakene forberedes først i elevrådet.

3.2. Ansattes medvirkning

Læreren som klasseleder er avgjørende for elevers psykososiale miljø. God klasseledelse handler om å være i forkant, ved at læreren forebygger at små problemer blir til store konflikter. Klasseledelse handler også om det faglige og at elevene kan konsentrere seg og bli motivert for både faglig og sosial læring og utvikling. For å sikre medvirkning, har skolen en plangruppe bestående av skolens ledelse og lærere fra de ulike avdelingene. Plangruppen har ukentlig nedslagstid og bruker møtene til å legge skolens strategiske plan med hovedområder og satsninger og til å planlegge lærernes utviklingstid.

3.3. Samarbeid med skolens rådsorganer

Holmen skole involverer MBU (medbestemmelserutvalg), AMU (arbeidsmiljøutvalg) DS (driftsstyre), SMU (skolemiljøutvalg), LMU (læringsmiljøutvalg) og R-team (ressursteam) i arbeidet med trygt og godt skolemiljø etter årshjul, og det foreligger en møteplan for de ulike råd og utvalg.

3.4. Informasjon til ansatte, foresatte og elever om innholdet i kap. 12.

Ansatte får informasjon om innholdet i opplæringslovens kapittel 12 på utviklingsdagene ved oppstart av nytt skoleår og gjennom skoleåret. Foresatte får informasjon på høstens foreldremøter hvert år. Elevene får informasjon om retten til et trygt og godt skolemiljø ved oppstart av skoleåret i august. I forbindelse med undersøkelser som elevundersøkelsen (gjennomføres årlig på 5.-7. trinn) og trivselsundersøkelsen (gjennomføres årlig på 1.-4. trinn), informeres det også ut til foresatte og elever om rettigheter og innhold i opplæringslovens kapittel 12.

Spørsmål knyttet til elevenes skolemiljø er tema som skal besvares i forkant av utviklingssamtalene og tas opp på samtalen, to ganger per år. Elevene deltar på disse samtalene, med unntak av første samtale i 1. klasse.

Ved mistanke om at elever ikke har det trygt og godt, involveres foresatte og ansatte raskt i tråd med føringene i aktivitetsplikten.

4. Skolens evaluering av skolemiljøarbeidet

Det psykososiale arbeidet ledes og koordineres gjennom Læringsmiljøutvalget (LMU). Læringsmiljøutvalget (LMU) består av hele ledelsen, baseledere på AKS, sosiallærer og helsesykepleiere. Utvalget møtes hver 14. dag og ledes av sosiallærer. I forkant av LMU-møtene har sosiallærer møter med de ulike avdelingslederne for å gå igjennom elevene på de ulike avdelingene.

Hensikten med LMU er:

- Drøfte enkeltelever og grupper av elever med tanke på deres psykososiale læringsmiljø
- Analysere atferd/situasjonen og sette i gang adekvate tiltak for elever med et bekymringsfullt psykososialt miljø
- Drøfte, avtale og sette inn treffende tiltak så tidlig som mulig
- Koordinere og følge opp pågående elevsaker
- Intern læring og refleksjon

Skolen gjennomfører rutinemessig kartlegginger av elevenes psykososiale miljø. Dette skjer gjennom Elevundersøkelsen og osloskolens trivselsundersøkelse. I tillegg til de formelle undersøkelsene holder kontaktlærerne oversikt over elevenes psykososiale miljø gjennom elevsamtaler (minimum 2x pr år), utviklingssamtaler med foresatte (2x pr år), utarbeidelse av sosiogram, loggskrivning, inspeksjon og observasjoner av elevene i undervisning, friminutt og på tur.

5. Årshjul

På Holmen skole har vi mange felles arrangementer for å jobbe systematisk med skolemiljøet. Skolen er opptatt av å skape et fellesskap gjennom de ulike arrangementene. Vi mener at en viktig del av det forebyggende arbeidet handler om å skape en positiv skolekultur hvor samhold, fellesskap og samarbeid står i sentrum. Skolen har et ønske om å skape positive fellesopplevelser der elevene får øvelse i samarbeid og empati, samt får muligheten til å skape relasjoner på tvers av grupper og trinn. I tilknytning til hver periode arrangeres det en fellessamling som de ulike trinnene har ansvar for. På disse samlingene presenterer vi også periodens tegn. Det er viktig at elevene i ordinær skole lærer enkle tegn for hvordan de kan kommunisere med elevene på PLUSS.

I tillegg til fellessamling tilknyttet temaperiodene har vi følgende fellesarrangementer

- Markering ved skolestart
- BlimE-dansen
- Levende julekalender med flere fellesarrangementer i desember
- Vinteraktivitetsdag
- Våraktivitetsdag
- Markering av Halloween
- Skoleløp
- Forskertorg
- Sommerdans

6. Skolens systematiske arbeid for å fremme et trygt og godt skolemiljø

Et trygt og godt skolemiljø er mer enn fravær av mobbing og andre negative faktorer. Skolen skal arbeide kontinuerlig for å fremme elevenes helse, inkludering, trivsel og læring. Dette gjøres ved å arbeide systematisk med å fremme faktorer som gir et positivt skolemiljø for elevene.

6.1-6.3 Tiltak som fremmer trygt og godt skolemiljø, når de gjennomføres og hvem som er ansvarlig Se tabell nedenfor.

Rektor og avdelingsledere sitt ansvar	Når
Felles skolering og opplæring av alle ansatte på utviklingsdagene i august. Vi sørger for en felles forståelse for hva krenkende atferd er, og vi klargjør hva som ligger i handlingsplikten. Sikre at alle ansatte kjenner innholdet i <i>Opplæringsloven kapittel 12- elevene sitt skolemiljø</i> og at de kjenner til <i>Holmen skoles plan for trygt og godt skolemiljø</i> .	August
Rektor er ansvarlig for å opprette og kalle inn til møter i skolemiljøutvalget (SMU). Agenda og møtetidspunkt følger årshjul for SMU.	4 møter per år
Avdelingslederne gjennomfører, og leder møter mellom baseledere på AKS og skolens sosiallærer med fokus på elevers læringsmiljø og trivsel.	Ukentlig
Stille på møter i skolens læringsmiljøutvalg (LMU) ledet av sosiallærer	Hver 14. dag
Følge opp aktivitetsplaner og tiltak i samarbeid med sosiallærer, lærere, elever og foresatte	Kontinuerlig – ved behov
Sørge for at ansatte vet at de har plikt til umiddelbart å melde fra til ledelsen dersom det er mistanke om at en elevs psykososiale skolemiljø ikke er ivarettatt. Dette gjøres på felles utviklingsdag med skole og AKS. <u>Følge rutiner for varsling og aktivitetsplikt.</u>	August – kontinuerlig
Informere foreldre om aktivitetsplikten og at det skal være lav terskel for å melde fra om bekymring for elevenes psykososiale skolemiljø.	Høstens foreldremøter
Informasjon om Holmen skoles arbeid for et trygt og godt skolemiljø og skolevenner på informasjonsmøte for nye førsteklasseforeldre.	Foreldremøte før skolestart

Tett dialog med helsesykepleiere og/eller sosiallærer som konfereres og/eller innkalles til møter ang. elevers psykososiale læringsmiljø ved behov.	Kontinuerlig
Ved meldt bekymring for at en elevs psykososiale skolemiljø ikke er ivarettatt, plikter skolen å så raskt som mulig å undersøke saken. Skolen skal sørge for at involverte elever blir hørt. Dersom en elevs skolemiljø ikke oppleves trygt og godt, skal skolen iverksette tiltak. Skolen skal lage en skriftlig aktivitetsplan. Se egen plan for rutiner knyttet til opplæringsloven kapittel 12. Aktivitetsplanen skal inneholde følgende: a) hvilke(t) problem tiltaket skal løse b) hvilke tiltak skolen har planlagt c) når tiltakene skal gjennomføres d) hvem som er ansvarlig for gjennomføring av tiltakene e) når tiltakene skal evalueres	Kontinuerlig ved behov
Initiere og følge opp <i>Skolevenner med periodens fokus</i> sammen med sosiallærer og elevrådet. Avholde jevnlig fokusmøter for hele skolen og med oppfølging på det enkelte trinn.	Knyttes til de ulike periodene
Gjennomføre jevnlig møter med skolemiljøutvalget i FAU	4 ganger i året
Informere foresatte om skolens arbeid og eventuelle særskilte tiltak for et trygt og godt skolemiljø	Kontinuerlig

Lærernes ansvar	Når
Sette seg inn i og forholde seg til innholdet i <i>opplæringsloven kapittel 12 – elevene sitt skolemiljø</i> og <i>Holmen skoles handlingsplan for trygt og godt skolemiljø</i>	August
Være en tydelig, god og bevisst klasseleder. Læreren leder klassen og har med sine valg og handlinger sterk innvirkning på utviklingen av de normene og verdiene som skaper læringskulturen i klasserommet. Lærerens oppgave er å styre dette sosiale systemet på en måte som fremmer læring, helse og trivsel, og som bidrar til at eleven opplever sosial tilhørighet og trygghet.	Kontinuerlig
Planlegge undervisning med fokus på 50 – 50 (faglig og sosialt). Bruke samarbeidslæring aktivt i undervisningen	Ukentlig
Lage klasseregler/verdier sammen med klassen. Elevmedvirkning er viktig. Klassereglene/verdiene bør være dynamiske og evalueres sammen med elevene jevnlig.	August og gjennom hele året
Opprette lekegrupper/aktivitetsgrupper i skoletiden og organisere disse.	Kontinuerlig
Følge opp periodens fokus og målene som settes her.	Kontinuerlig
Lærerne på ordinær må informere sine elever om PLUSS og jobbe med holdninger og toleranse for mangfold og ulikhet. Alle har et ansvar for å jobbe for inkludering av våre PLUSS-elever i sosiale aktiviteter der det lar seg gjøre.	August Kontinuerlig
Opprette skolevennegrupper. Disse møtes utenom skolen, men gruppene brukes også i det sosiale arbeidet på skolen.	August
Sikre tett kontakt med foreldregruppen, og sørge for at foreldrene vet at det er lav terskel for å melde fra om elever som ikke har det bra.	Foreldremøter og kontinuerlig
Gripe inn ved uønsket atferd.	Kontinuerlig

Følge instruks for tilsyn/inspeksjon og bruke tilsynet aktivt for forebygging og avdekking av uønsket atferd. Hjelp barna til å samhandle med hverandre og gripe inn dersom det går galt. Tenke VÅRE elever – ikke MINE. Våre elever på PLUSS er særlig sårbare og kan være utsatt for negativ oppmerksomhet. Alle voksne har et ansvar for å gripe inn dersom elever på PLUSS utsettes for negative kommentarer.	Ukentlig
Melde fra til ledelsen umiddelbart dersom man er bekymret for at en elevs psykososiale skolemiljø ikke er ivarettatt.	Kontinuerlig
Gjennomføre undersøkelser for å kartlegge og følge med på elevenes trivsel og læringsmiljø. - elevsamtaler (minimum to ganger per år) - trivsels- eller elevundersøkelsen (hver høst) - Sosiogram (minimum to ganger per år) - logg - observasjoner og samtaler	Kontinuerlig
Gjennomføre utviklingssamtaler to ganger i skoleåret, i november og april/mai. Skolens rutiner for utviklingssamtaler skal følges, og ledelsen skal umiddelbart varsles dersom elever eller foreldre melder bekymring om elevens psykososiale skolemiljø i samtalen. Rapporteringsskjema om avdekking av mobbing skal leveres til avdelingsleder i etterkant av utviklingssamtalene.	November/april
Gjennomføre klassemøter og gi rom for elevrådsrepresentantenes arbeid når elevene er store nok til å delta i elevrådet.	Kontinuerlig

Sosiallærers ansvar	Når
Være tilgjengelig for elever, ansatte og ledelse i saker som handler om skolemiljø.	Kontinuerlig
Lese skolens Læringsmiljøutvalg (LMU) med ansvar for å følge opp saker i samarbeid med ledelsen og lærere/ansatte.	Hver 14. dag

Være et bindeledd mellom ordinær og PLUSS når det gjelder felles sosiale arrangementer.	Kontinuerlig
Lede elevrådet og sammen med elevrådet ta ansvar for ulike arrangementer i løpet av skoleåret som skal samle og forene skolen.	Kontinuerlig
Arbeide forebyggende for et trygt og godt skolemiljø i samarbeid med ledelse, ansatte, elever og foresatte. Eksempler på forebyggende tiltak kan være jente- og guttemøter, samtaler med elever alene eller i gruppe, undervisning om tema.	Kontinuerlig
Gjennomføre tiltak i klasser, samtaler med enkeltelever eller grupper av elever.	Kontinuerlig ved behov
Oppfølging av psykologisk førstehjelp ved behov i samarbeid med helsesykepleier.	Kontinuerlig ved behov
Følge opp arbeid knyttet til kap. 12-saker etter egen plan - kalle inn til møter ved bekymring - gjennomføre deler av tiltakene - utarbeide aktivitetsplaner og følge opp disse	Kontinuerlig ved behov
Følge opp lekevenner, trivselsvakter og andre tiltak i friminutt.\	Kontinuerlig

AKS og barneveilederes, (miljøterapeuters og miljøarbeideres) ansvar	Når
Sette seg inn i og forholde seg til innholdet i <i>opplæringsloven kapittel 12 – elevene sitt skolemiljø og Holmen skoles plan for trygt og godt skolemiljø</i>	August
Være tydelige, gode og bevisste voksenpersoner og ledere. Lede grupper og aktiviteter med struktur, forutsigbarhet, tydelighet og varme.	Kontinuerlig
Arbeide proaktivt for å inkludere alle i leken, initiere lek, lage lekegrupper og påse at ingen går alene.	Kontinuerlig
Gripe inn ved uønsket atferd overfor alle elever. Våre elever på PLUSS er særlig sårbare og kan være utsatt for negativ oppmerksomhet. Alle voksne har et ansvar for å gripe inn dersom elever på PLUSS utsettes for negative kommentarer.	Kontinuerlig

Melde fra til ledelsen umiddelbart dersom man er bekymret for at en elevs psykososiale skolemiljø ikke er ivaretatt.	Kontinuerlig
Ivareta en god relasjon og holde tett kontakt med foreldre i leverings- og hentesituasjoner.	Kontinuerlig

Foresattes ansvar	Når
Være tydelige og ansvarlige voksenpersoner og rollemodeller for eget og andres barn.	Kontinuerlig
Delta på foreldremøter, utviklingssamtaler og andre møter og sammenkomster som skolen inviterer til. Lese og følge opp informasjon som gis.	Kontinuerlig
Følge opp periodens fokus og mål som er satt på ukeplan/informasjon til hjemmet.	Kontinuerlig
Følge opp skolevenngruppene og sørge for at alle inkluderes i arrangementer som bursdagsfeiring, halloween m.m. Strekke seg lenger for å inkludere alle.	Kontinuerlig
Melde bekymring dersom man opplever at eget eller andres barn blir utsatt for krenkelser eller på annen måte ikke får oppfylt sin rett til et trygt og godt psykososialt skolemiljø.	Kontinuerlig
Representanter i FAU, driftsstyre (DS), skolemiljøutvalg (SMU) og AKS-utvalg er konstruktive bidragsyttere. Alle foresatte skal innrette seg etter anmodninger og bestemmelser som er gjort i FAU og SMU og DS. for å henvende seg enkeltvis. Saker skal søkes å løses på lavest mulig nivå.	Kontinuerlig
Benytte klassekontakter og FAU-representanter til informasjon som gjelder klassemiljø eller skolemiljø, fremfor å ta kontakt enkeltvis.	Ved behov

Være gode forbilder og gjøre sitt for å ha en positiv og konstruktiv dialog med skolen. Fremsnakke skolen og lærerne. Fremsnakke /heie på andre barn og deres foreldre når egne barn er til stede. Bidra aktivt til inkludering av <u>alle</u> elever.	Kontinuerlig
--	--------------

7. Skolens systematiske arbeid for å forebygge brudd på retten til et trygt og godt skolemiljø

Skolen skal arbeide systematisk for å minske risikoen for at utenforskap og krenkelser forekommer.

7.1 Rutiner skolen har for å forebygge brudd på retten til et trygt og godt skolemiljø, og hvem som er ansvarlig

Vi viser til kapittel 6.1-6.3. Tiltak som fremmer et trygt og godt skolemiljø, vil samtidig være med på å forebygge brudd på retten til et trygt og godt skolemiljø.

7.2 Beskrivelse av hvordan skolen skaffer seg oversikt over særskilt sårbare elever

Skolen skaffer seg oversikt over særskilt sårbare elever i LMU. Se kapittel 4: Skolens evaluering av skolemiljøarbeidet.

7.3 Skolens systematiske arbeid med å følge med på skolemiljøet (første delplikt 12-4)

Vi viser til kapittel 4: Skolens evaluering av skolemiljøarbeidet. Der står det beskrevet hvordan skolen gjennomfører rutinemessige kartlegginger av elevenes psykososiale miljø.

7.4 Beskrivelse av hvordan skolen følger opp resultatene fra trivsels- og elevundersøkelsen

Resultatene fra trivsels- og elevundersøkelsen følges opp gjennom resultatmøter med avdelingsleder, rektor og lærere/øvrige ansatte. Resultatene analyseres og etterfølges av tiltak. Tiltakene utarbeides og følges opp kontinuerlig av ledelse og lærere. Elevundersøkelsen drøftes også i andre organer som LMU, MBU, SMU, DS og FAU.

8. Håndtere brudd på retten til trygt og godt skolemiljø (§ 12-4/5)

Skolens aktivitetsplikt

5 delplikter:

8.1 Beskrivelse av hvordan skolen sikrer at ansatte har en felles forståelse av hva som utløser aktivitetspliktene 2-5

Alle som arbeider på skolen har en plikt til å følge med på hvordan elevene har det, og hvordan de er mot hverandre.

Skolen har en skjerpet aktivitetsplikt ovenfor særskilt sårbare elever.

Sårbarhet kan være knyttet til:

- Elevens religion
- Elevens seksuelle orientering/kjønnsuttrykk
- Elevens funksjonsevne
- Elever med sosioemosjonelle vansker (adferdsvansker)
- Forhold ved elevens familie eller hjemmesituasjon
- Elevens etnisitet og kulturelle bakgrunn, å være en minoritet
- At eleven tidligere i sitt liv har opplevd utenforskap og mobbing

Alle skolens ansatte skal følge særskilt med på elever med en eller flere sårbarhetsfaktorer. Det skal være lavere terskel for å opprette en aktivitetsplan for disse elevene.

Tiltaksplan på klasse/trinn

Denne planen kan brukes i det systematisk arbeidet med å forebygge og følge med, og må sees i sammenheng med undersøkelser lenger ned.

I planleggingsuken, i forkant av hvert skoleår, får alle ansatte informasjon om hva som utløser aktivitetspliktene 2-5.

8.2 Skolens rutiner for å gripe inn og hvordan man dokumenterer

Den voksne, som observerer en situasjon der en elev blir krenket, er pliktig til å gripe inn, enten ved å selv gripe fysisk inn, eller ved å melde ifra/påkalle hjelp. Hvem som griper inn, kan avhenge av alvorlighetsgraden i situasjonen og hvilken/hvilke elev/elever som er involvert. I akutte situasjoner handler det om å handle raskt, i mindre alvorlige situasjoner kan man gjøre en vurdering av hvem som er best egnet til å bistå i situasjonen. Her handler mye om relasjon og trygghet for den/de involverte eleven/elevene.

Hendelser loggføres under elevoppfølging på Teams, og informeres om til nærmeste leder. Saken følges videre opp i LMU dersom den krever videre oppfølging. Dette avhenger av alvorlighetsgrad.

8.3 Skolens rutiner for å varsle (rektor og skoleeier) og hvordan man dokumenterer

Til rektor/avdelingsleder

Hvis du som ansatt har observert, har mistanke om eller fått kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø, har du plikt til å melde rektor/avdelingsleder om dette.

Meldeplikten blir ivaretatt ved å fylle ut og sende inn det digitale meldingsskjemaet som ligger i Skoleportalen.

Meldeplikten er viktig for at rektor skal få oversikt over hvordan elevene har det på skolen og vil være et godt utgangspunkt for å følge opp enkeltsaker.

Til skoleeier

Hvis du som ansatt, får mistanke om eller kjennskap til at en annen som arbeider på skolen, krenker en elev, skal du straks melde fra til rektor. Rektor skal melde fra til skoleeier, med mindre meldingen er åpenbar grunnløs.

Melding som gjelder en ansatt i skolens ledelse

Hvis du som ansatt har fått mistanke om eller kjennskap til at en i skolens ledelse krenker en elev, skal du straks melde fra til skoleeier direkte.

<https://ude.intranett.oslo.kommune.no/psykososialt-skolemiljo-og-kap-9-a/varsling-kap-9-a/varsel-som-gjelder-en-ansatt-i-skolens-ledelse/>

8.4. Skolens rutiner for å undersøke og hvordan man dokumenterer

Avdelingsleder kaller inn til en samtale med sosiallærer og kontaktlærer. Utfordringsbildet diskuteres, og man avtaler hvilke undersøkelser man bør gjøre i saken. Det avtales hvem som utfører undersøkelsene. Elevsamtale, kvantitative undersøkelser, sosiogram og observasjon er eksempler på undersøkelsesmetoder som kan benyttes.

Partene møtes på nytt etter at undersøkelsene er ferdige for å utarbeide forslag til tiltak for eleven. Funn og hendelser loggføres under elevoppfølging på Teams og i aktivitetsplan, dersom dette er opprettet. Tiltak presenteres for foresatte på eget møte.

8.5 Skolens rutiner for å utarbeide tiltak til aktivitetsplan/tiltaksplan

Eleven må alltid få mulighet til å bli hørt, og si sin mening rundt egen situasjon. Enten i samtale med trygg voksen på skolen, eller via foresatte. Det er viktig å ta hensyn til barnets beste, og sikre barnet medvirkning, når man skal utforme tiltak. Tiltakene skal evalueres og følges opp helt til eleven opplever å ha et trygt og godt skolemiljø.

- Eleven må få spørsmål om han/hun har noen tanker rundt hva som skal til for at skolehverdagen skal bli bedre
- Elevens egne forslag til tiltak må legges stor vekt
- Tiltak må være basert på undersøkelser og funn
- Det opprettes tiltak på individ, klasse og systemnivå
- Det må komme tydelig frem hvilken utfordring tiltaket skal løse
- Det skal dokumenteres hvor lenge tiltaket skal vare
- Det skal dokumenteres hvem som har ansvaret for tiltaket
- Det skal fastsettes en dato for når tiltakene skal evalueres
- Eleven må jevnlig få mulighet til å gi uttrykk for om tiltakene har ønsket effekt. Enten i samtale med trygg voksne på skolen, eller via foresatte
- Aktivitetsplanene er et levende arbeidsverktøy for skolen, der tiltak justeres og endres ved behov

Holmen skole bruker mal for aktivitetsplan distribuert av Utdanningsetaten.

8.6 Beskrivelse av hvordan skolen jobber med gjenopprettende prosesser når tillitten er brutt mellom elev-elev, lærer-elev, skole-foresatte.

Brudd i tillitt mellom elever forsøker skolen å løse på lavest mulig nivå, ved hjelp av kontaktlærer som samtalepartner, da kontaktlærer har den nærmeste relasjonen til elevene. Sosiallærer og avdelingsleder bistår også ved behov. Ofte har man en samtale med elevene enkeltvis først, og deretter samlet. Skolen setter også ofte inn tiltak der elevene får mulighet til å delta i en positiv aktivitet sammen, så de kan gjenoppbygge relasjonen innenfor trygge rammer. På de lavere trinnene kan foresatte bli oppmuntret til å bistå med felles styrt aktivitet på fritiden med voksne til stede.

I tilfeller der relasjonen mellom en lærer og elev har fått et brudd, kan det være nyttig at man finner en tredjepart som kan fungere som et talerør for begge parter, og forsøke å være et positivt bindeledd som kan reparere relasjonen. En slik tredjepart kan være sosiallærer, avdelingsleder eller en trygg voksen person på skolen som eleven har tillitt til og stoler på. Det vil alltid være den voksne som har ansvaret for relasjonen til barnet.

I situasjoner der tillitten er brutt mellom skole og foresatte er det alltid skolen sitt ansvar å forsøke å gjenvinne tillitten, og ta initiativ til dette. I situasjoner der kommunikasjonen er helt låst kan det være nyttig å innhente bistand utenifra for å få et nytt perspektiv inn, med håp om å skape en positiv endring.

8.7 Skolens rutiner for å følge opp og evaluere igangsatte tiltak.

Tiltak evalueres fortløpende internt på skolen, og i dialog med foresatte på møter.

Eleven blir hørt gjennom samtaler med kontaktlærer, sosiallærer eller via foresatte.

Alle elever med aktivitetsplan følges opp i LMU.